

نور و یوردی

نورک او مہاقلہ نیک ناسر افطاری آیلو مجموعہ در

جلد : ۱ — ۲۱

شباط ۱۹۲۸
اونیدہجی سنہ

صافی : ۲ — ۱۹۶

چوبانه شعرلری

فرانسوزجه دن ناقلی
روشن اشرف

شاعری
و بختیل

بوندن ایکی بیلک بیل اول ترنم ایتش الکمشورلارین
شاعری ویریلک «بوقولیک» لری «چوبان شعرلری»
سرلوحه سی آلتنده نشره باشلاپوروز. غرب مدنیت
و فکر یاتش بجه دیکمز جمهوریت دورنده اومعظم
بدیهیات آیده سنک الکصاغلام تکلرندن بری سفیله
بوگون مدنی لسانلرک کتبخانه لری زکیته شدیرن
ویریل، تورک عرفانلده هیچ برزمان اسفا
ایده مه چکی ایدی بر فکر و صنعت منجیدر. اسکی
یونان ولاین قلاسیقلرک دلیزه بربرو نقلی ادبیات
و فکر یاتمک آتیس نطقه سندن چوق فایدالی
ولزوملی کورن مجموعه من اولردن بریک بو نفیس
بارچه لری قارارینه تقدیم ایده بیلکله مختصردر.

برنجی چوبان تور کوسی

«مه لیه ثوس، یتیروس»

مه لیه ثوس

هی یتیروس! سن بوسیق یاراقلی قاین آغاجک کولکسه اوزانمش، خفیف قامشکده
روستائی هوالر چالیورسک؛ بزیسه یورد مزدن سورولمش، اونک شیرین اووالرینی بیراقور،
وطندن قاجیوروز! سن ایسه یتیروس، کولکیه عاطلجه یاتمشسک، اورمانلره، دلبر آماریللیسک
آدینی تکرارلاماسنی اوکره یتیروس!

یتیروس

هی مه لیه ثوس؛ بزه بو قلب حضورینی براله ویردی؛ اوت، بنم دائما برالهم اولاجقدر؛
اونک محرابی اکثریا بنم آغیلمدن چیقمه کوربه بر قوزونک قانیله صولانه جقدر. که
اینکلرمک سربستجه دولاشماسنه اذن ویرن او، کوروپورسک؛ بالذات بنم کندیمک روستائی
قوالنده ایسته دیکم هوالری چالمامه اذن ویرن او. . .

مه لیه ثوس

بن سنک سعادتنکی اصلا قیصقانمایورم؛ فقط شاشدینم شوکه: بزم کویلمزنی نیجه
قارغشه لقلر آلت اوست ایدیور. . . بن کندم بیله، ضعیف و خسته حاملده، کچلرمی
او یرلردن اوزاقلره قاجیریورم. . . ایشته ایچلریدن بری، یتیروس که، آردم صره کلکده
زحمت چکیور. بوراده شو کثافتلی فندقلقلرک آراسنده همان شمعی دوغوردی، وهیات!

ایکیز یاوروسنی چپلاق بر قایانک اوستنه بیراقدی . سورومک امیددی اونلردی بنم دورغونلاشماس اولسهیدی ، خاغلارلام که اکثریا بوفلاکتی بکا بیلدیرملرک چارپدینی میشلر خبر ویرر ؛ اکثریاده اوغورسز قارغا پرناک او یوقلرندن بکا اونی اولجه بیلدیرمشدر . . فقط نهایت بواله کیمدر ؟ تیتروس بکا اونی سویله ؟

تیتروس

روما دیدکلری شهری ، هی مهلیهئوس ، بن صافلغمدن ، بز چوبانلرک کورپه قوزولرمزی کوتورمکی عادت ایدیندیکمز قومشو شهره بکزه صانیردم . بویلهجه کویک انجکلری بابالرینه ، اوغلاقلر آ نالرینه بکزه کوروردم ؛ بویلهجه کوچوک شیللری بویوک شیللره قیاس ایدردم . حالبوکه روما ، اوتنه کی شهرلر آراسنده باشنی ، اویصال قهقهه فدانلرینک اورتاسندن سرویلر باش چکر کبی ، یوکسلتور .

مهلیهئوس

نه سنی رومایه کوتورن هانکی قوتلی سبیدر ؟

تیتروس

حریتدر ، که کچده اولسه ، ناصه سزلغم ایچنده آغارمش صفالمی اوستره اوکه دوکر کن بکا توجهکار بر کوزله باقدی ، اوزون بر انتظاردن صوکرا اک نهایت بکا کولومسهدی . و آماریللیس بنی حکمی آلتنده طوتالیدن و «غالته» بنی ترک ایده لیدن بری بکا کلدی . زیرا ، اعتراف ایدرم ، بن «غالته» یه منسوب اولدیغم مدتجه نه حریتدن امیدم واردی ، نه ده کار و کسبمی کوزه تیردم . ماندره مدن نافله یره بر چوق قوربان چیقاردم ؛ نانکور بر شهر ایچین اک صافی سوتمی صاغاردم ؛ ومنزله اصلا الارم پارا دولو دونمه زدم .

مهلیهئوس

بنده شاشیوردم که عجبا ، آماریللیس ، سن هر دم محزون ، الهلره می نیاز ایدردک ؟ عجبا آغاچلرده اولغون میوه لری صاللانایم ییرا قیردک ؟ تیتروس موجود دکلدی . آه ! تیتروس ، شو چاملر ، شو چشمه لر ، شو آغاچقلر سنی آکاردی .

تیتروس

بن نه یلیم ؟ اسیرلکدن باشقه درلو قورتولامازدم ؛ باشقه یرده ده بو قادار توجهکار الهلر اومامازدم . اونی بن ، ای مهلیهئوس ، محرابلریمزده هر ییل اوغرینه اون ایکی دفعه کونلک توتن او دلیقانیلیکی اورداده کوردم بنم نیازیمه شو جوابی اورداده ویردی : « کبه اینکلریکزی اسکیمی کبی اوتلایکیز ؛ بوغالریکزه بویوندوروق ووریکز . »

مدلیه نوس

بختی اختیار ! دیمک که بویله لکه تارلاریکی محافظه ایدہ جکسک ! کرچه اونلر جوراق بر
قایا ایله اوستنی چامورلی سازلر قابلايان بر باطاقلنک آراسنده صیقیشه قالمشسه ده، سکا کورمه نه
اپی بویو کدر . کبه قوبونلرک ، آلیشیق اولمادقلری مرعانک اضطرانی اصلا چکمه به جکلر ،
آنا اولونجه ده قومشو بر سورونک سرایتندن اصلا قورقاپاچقلر . بختی اختیار ! سن بوراده ،
بیلدیکنک نهرک قیدسندہ ، مبارک چشمه لرک یانی باشنده صیق کولکه لکک فرخلفنی نفس ایدہ جکسک !
کاه ، بابادن قاله میرانک سیکوری اولان شو چیتک اوسته هیلا داغنک آریسی سوکود چیچکی
اغنام ایتکه ، وخفیف ارغولتوسیلہ سسنی اویقوبه دعوت ایتکه کله جک ؛ کاه شو یوکسک
قایانک دیدنه باغچی باغی بولارکن شرقیلری چینلایاچق ، سوکیلرک بابانی کوکر جینلرک هوهورلی ،
وقره آغاجلرک هوئی تپه سنده قومرولرک ایکیلتیبسی ایسه دینیه به جک .

پنیرس

هم ده روزکارلی اووالرده چالاک کیکلرک اوتلادینی ، ده کیزک قیپی به باد هوا بالقلر آتدینی
کوروله جک ، وسورکون «پارت» دیار ده کیشدیره رک «آرار» کصولرینی ایچه جک ، «ژه رمن» ایسه ،
تصویری قلمدن سیلیمه زدن اول دجله نک صولرینی ایچه جک .

مدلیه نوس

لکن بزلرکه بویرلردن سورولدک چیققدق ، بر قسممز کولشدن یانمش آفریکه نک
زردینه کیده جکیز ؛ دیگر قسممزده «سیتیا» به ، یاخود کریدده ، خیزلی آقان «اواقس»
قیلرینه ، یاده دنیانک ، قالان پارچه سندن آیرلمش بریتانیالیر زردینه کیده جک . آم ، عجبا ، کون
اولوب ، اوزون برسور کونلکدن صوکرآ ، بر چوق حصادن صوکرآ ، وطنمک طوبراغنی وفقی
قولوبه مک روستانی چایسینی بردها کوره جکمی یم ؟ قلمروم اوکوچو جک تارلابی ، کون اولوب ،
عجبا تکرار کوره جکمی یم ؟

بونجه أمکله سورولمش او طوبراقلره ایمانسز برعسکرمی ، اواکیلره بر باربارمی صاحب
اولاجق ؟ باق کور ، کچیمسزک بختسز وطنداشلمزی نه حاله قودی ! باق کور ، تارلارمزی
کیملر ایچین اکمشز ! وار کیت ده شیمدن کرو آرمودلریکی آشیلآ ، اصما جو بوقلریکی
خذاالا ! سن ده ، اسکیدن بروقتلر طاللی اولان سورو ، هایدی کیت ؛ هایدی کیدک کچیلرم ،
هایدی کیدک ! یشهرمش بر مفارانک ایچه اوزانوبده سزلری بن بوندن بویله آرتق برداها
اوزاقدن چاللی بر قایانک بوکرینه طیرمانیر ، آصیلرکن کوره مه به جکم . بوندن بویله آرتیق
تورکی یوق ، نغمه یوق . . . خاییر ، بوندن بویله سزلر آرتق بنم اداره مده آجی سوکود
وچیچکلی صاری صالحیم اوتلامنه کیده جک دکلسکیز .

بیتیروس

بونکه برابر بو کیجه بی بنله برلکده یاپراقدن بر یاق اوستنده کچیره بیلیرسک . اولغون
یمشلمز ، یوموشاق کستانه لرمز ، بول پینیرمز وار . آرتق اوزاقده قولوبه لرك تپه سندن
دومان یوکسه لیور وداغلرك اوستندن کولکله صحرایه داها بویوک وورو یور .

* *

ایکنجی چوبان تورکوسی

آله قیس

چوبان قوریدون ، افندیسنک ذوق و صفاسی اولان کوزل آله قیسسه یاناردی . هیچ
برامیدی ده یوقدی . یالکز ، هر کون صیق قاینلرك کولکه لی ذروه لری آلتنه کلیر ، اوراده ،
برباشنه ، داغلره ، اورمانلره شوتکلفسز شکوالری بهوده یره فیلا تیردی :

هی غدار آله قیس ! سن بزم تور کولریمه تنزل ایتمزسک ! بکا مرحمتک یوق ! نهایت بی
اولدوره جکسک ! ایشته بوساعت سورولرك بيله کولکه لری ، سرینلکی آرادینی ، یشیل
کرتسکه نك چالیلقلر آلتنه سیندیکی ، کونشک بونالیتی حرارتندن درمانلری توکنمش
اینجیلره « تهستروس » ک قوقولی ککیک و صارمساق ازدیکی ساعتدر !.. بن ایسه آدیملریکک
ایزینی تعقیب ایتمک ایچین اوکله صیجاغنی هیچه صایورم . صیق چالیلقلرك ایچنده آغستوس بوجکنک
فریادینه یالکز بزم سسم قاریشیور . آه ! آماریلایسک حزین اوفکه لرینه ونفیس عظمتنه تحمل
ایتمک مکر نه قدار اولایمش ! سنک تنکک بیاضلغنه رغماً اسمر تنلی مه نالقی ترجیح ایتمک مکر
نه قدار اولایمش ... هی کوزل چوجوق ! سن بوتازه رنکله پک کووه نه : اق قینایی
بیراقیرلر دوکولورده قارا Vaciet بی طویلارلر .

سن بی خور حقیر کورو یورسکده ، آله قیس ، بزم کیم اولدیغی بيله صورمایورسک !
بر چوق سورولرمی وار ، آغیلده قار کبی بیاض بر سوت بول بولمی آقار ؛ صورمایورسک !
بزم سیچیلیا داغلرنده باشی بوش کزن بیک داوارم وار . یاز قیش تازه سوت بنده هیچ
اکسیک اولماز . بن « آمفیون » ک « آراسینت » ده « دیرسه » چشمه سنک قیسنده سورولرینی
چاغیررکن سوبله دیکی هوالری اوقورم . اوقادار بیچیمسزده دیکلم . کندیمی کچن کون روزکارلر
دورغون و دیکیز حرکتسزکن ساحلک صولرنده کوردم . شاید تصویر صادقسه سن حکم
اول ، « دافینسندن » قورقام .

اووخ ، کل تنزل ایتمه دیکک شوقیرلرده یالکز بنله اوطور . بزم فقیرانه قولوبه لرمزده یاشا...
کل ، کیکی اورمانلرده صیقیشدیر ؛ الکده یشیل بر عصا ، بزم کچیلریمی کود !.. « پان » ه
رقب اولورز ، شریقلریمزدن اورمانلر چین چین اوتور . بر چوق قامیشی بال مومبله بر برینه اکلکه مه سنی
ایلکین « پان » اوکره تدی . « پان » داوارلری ده صاحب لرینی ده قورور . بزم روستائی چوبان دودوکلرمن
دوداقلریکی اؤرسه لهر دییه صاقین قورقا ؛ اودودوکی اوقادار بللیم دییه عجبا « آمینتاس » نه ل

یامازدی ؟ بری برینه دنك كله زیدی قامشدن مرکب بر قاوالم وار . اوقاوال ، « دامه تاس » ك
آرمغانیدر . اولور كن بكا : « اونك ایکنجی صاحبی سن اول » دیدی . « دامه تاس » بویله سوبله دی ،
« آمینتاس » ده اونی بودالاجه قیصقاندی . فضله اولارق ، بنم ، تهلكیه دوشوبده بردره دینده
آ کسزین یاقالادیغم ایکی ده کوربه قاراجهم وار . تویلری داها حالا بیاض بنگلی ؛ هرکون
برقویونك ایکی مهنسی ده امهر توکه تیرلر . بونلری بن سبكا صاقلیورم . چوقدن بریدر ،
« تهستیلِس » ، اونلری بندن اصرار ایله ایسته یور . مادام که بنم هدیه لرمك سنك نظرکده هیچ
برده کری یوقدر ، اوپله ایسه اونلره « تهستیلِس » نائل اولاجق .

كل ، ای کوزل چوجوق ! كل بویرلره ؛ « نه مفوس » لرك زامباق دولو سپتلیخی سكا
کتیردکلرینی ، بیاض « نایاد » ك سنکچون صولغون منکشه ونفیس خشخاش طویلادیغی ،
اونلره زرن ، معطر دره اوتی ، خوشبوپیری علاوه ایتدیکنی ؛ و آلتون رنکلی نرکسك
پارلتیسی ، و vaciet نك یوموشناق رنکلیله بونلرك قیمتی ایکی قات آرتیردیغی کور . بن
خفیف برتویدن آغارمش یمشلی ، و آماریلایسك سهودیکی کستانه لری کندی المله طویلارم ؛
اونلره آلتون اریکار علاوه ایدرم ، بو یمشكده قیحق اولور . دفعه لر ، وسز طافلانلر ،
سزی بری بریکزه یاقلاشدیراجغم ؛ مادام که بویله برله شنبه خوش قوقولریکزی بری بریکزه
چوق کوزل قاریشدیریورسکز ، اینجه داللیریکزی صارماش دولاش ایدم جکم .

قوریدون ، سن اولسه اولسه برکویوسك ، سنك آرمغانلرك آله قسیسه قطعاً تأثیر ایتمز ؛
وسن هدایا ایله اونك قلبی چلمك ایسترسهك « ایولاس » اونی سكا قطعاً براقاز .. ایواه !
آبختسز بن نه ایشله مشم ! چیچکلرك اوستته اوکله روزکارینی صالمشم ، براق چشمه لره یابان
دوموزلری صالمشم ...

کنج عقلسز ! سن کیمدن قاجدیغکی بیلورمیسك ؟ داردانوسدن دوغمه پارس بیله ، بالذات
الهلربیله اورمانلرده ساکن اولمشدر : بیراق « پاللاس » بلده لردن خوشلانسین ، او ، که اونلری
بنا ایتدی ؛ بزله هرغیری مکانه اورمانلری ترجیح ایدرز . قیزغین دیشی آرسلان قورتی
آرار ، قورت کچی پی آرار ، کچی ده چیچك آچش صاری صالقیمی ؛ قوریدون ایسه ، هی
آله قسیس ، سنی آرار ! هرکس کندینی زبون ایدن میله رام اولور .

بو یوندوروقلرینه اصیلی صاپانی کری کتیرن شو کنج بوغالره باقی ، کونش جکیلرکن ،
آرتان کولکه لری ایکی قات کوزلشدیریور . بونکله برابر ، بنی سودا حالا یاقیور ، آم حقیقه
سودا جفالرینك صوکی وارمیدر ؟ آه ! قوریدون ، قوریدون ، سنك هجرانك نه در ؟ صیق
قارا آغاچك اوزرنده بودامش باغك صاراروب صولویور . آه ، سن هرشیدن اوکجه براق
فایدالی ایشه غیرت ویر : هزارندن ، یاده سازلردن سبت آور . شاید بوسکا تنزل ایتمه بورسه
سنده باشقه بر آله قسیس بولورسك .